

Landelijk Opleidingscompetentieprofiel

Master Physician Assistant

Dit Landelijk Opleidingscompetentieprofiel van de Physician Assistant is tot stand gekomen door samenwerking tussen de 5 PA opleidingen van Groningen, Amsterdam, Nijmegen, Utrecht en Rotterdam. In opdracht van het landelijk overleg van de Physician Assistant opleidingen en op basis van de CanMEDS rollen. De beroepsvereniging NAPA is bij de totstandkoming betrokken geweest. September 2012.

Voorwoord

De positie van de Physician Assistant, wordt als volgt beschreven
(*Beroepsbeeld PA, NAPA 2012*)

De PA verricht werkzaamheden binnen een medisch specialisme. In de dagelijkse praktijk ontvangt de PA supervisie en vakinhoudelijke richtlijnen van een medisch specialist. De PA is daarbij gebonden aan de richtlijnen en protocollen van het betreffende geneeskundig specialisme. Binnen deze kaders neemt de Physician Assistant zelfstandig beslissingen over de behandeling van patiënten (keuzes maken en prioriteiten stellen). De bevoegdheidsgrenzen van de PA worden bepaald door de functionele aanwijzingen van de superviserende specialist, de opleiding c.q. de eigen bekwaamheid en de wettelijke bepalingen m.b.t. bevoegdheden. Wettelijke bepalingen over de bevoegdheden van de PA zijn opgenomen in de wet taakherschikking. Deze bevoegdheid is beschreven in de Algemene Maatregel van Bestuur Physician Assistant.

1. Medisch deskundige (*Medical expert*)

(NAPA¹: Werken met en voor patiënten / directe patiëntenzorg)

Definitie rol

Bij het functioneren van de Physician Assistant staat de rol van medisch deskundige centraal. De Physician Assistant is medisch breed opgeleid en verricht zelfstandig duidelijk omschreven medische taken binnen een deelgebied van de geneeskunde.

Beschrijving rol

De PA als medisch deskundige beschikt op een welomschreven terrein over de kennis en vaardigheden om gegevens te verzamelen en te interpreteren, verantwoorde klinische beslissingen te nemen, het beleid te bepalen en uit te voeren, met inachtneming van de grenzen van eigen discipline en expertise. De zorg wordt door de PA evidence based, actueel, ethisch onderbouwd en kosteneffectief geleverd en wordt doeltreffend mondeling en / of schriftelijk gecommuniceerd naar patiënt(-en), familie, werkers in de zorg dan wel naar de samenleving.

Kerncompetenties

De Physician Assistant is in staat om:

1. met betrekking tot veelvoorkomende aandoeningen, doeltreffende, ethisch verantwoorde, diagnostische en therapeutische, op het individu gerichte preventieve vaardigheden toe te passen in de praktijk;
2. relevante informatie aangaande diagnostische, therapeutische, prognostische en op het individu gerichte preventieve opties te integreren in de patiëntenzorg;
3. Het op de juiste manier mondeling en schriftelijk rapporteren van de aspecten behorende bij de patiëntenzorg.

---

¹ Beroepsprofiel Nederlandse Associatie Physician Assistants (NAPA): zie bijlage 1

2. Communicator (Communicator)

(NAPA: Werken met en voor patiënten / directe patiëntenzorg; Contacten)

Definitie rol

De Physician Assistant legt en onderhoudt op doelmatige en zorgvuldige wijze een relatie met patiënten, bij patiënt betrokkenen, collegae en andere zorgverleners.

Beschrijving rol

Communicatie is een belangrijk onderdeel van het verlenen van medische zorg. De PA is zich bewust van de invloed van alle verschillende aspecten van communicatie op het diagnostische, therapeutische en preventieve proces, zodat hij deze kan aanpassen aan de individuele patiënt. Tevens is hij zich bewust van de valkuilen van miscommunicatie en de gevolgen daarvan.

Kerncompetenties

De Physician Assistant is in staat om:

1. met patiënten een vertrouwelijke en therapeutische relatie aan te gaan of te onderhouden op basis van wederzijds begrip, empathie en vertrouwen;
2. informatie te verzamelen over de aandoening van de patiënt en hiervan op de juiste wijze verslag te doen;
3. met diverse patiëntgroepen zoals kinderen, ouderen, mannen en vrouwen en patiënten met verschillende culturele achtergronden om te gaan;
4. relevante informatie te bespreken met de patiënt, de familie of andere zorgverleners om zo optimale zorg aan de patiënt te leveren;
5. in samenspraak met patiënten, diens betrokkenen, collega's en andere professionals te komen tot een breed gedragen behandelplan;
6. doeltreffend in woord en geschrift te communiceren met andere zorgverleners over de aan hem toevertrouwde patiëntenzorg.

3. Organisator (*Manager*)

(NAPA: Werken met en voor patiënten / directe patiëntenzorg)

Definitie rol

Als organisator zorgt de Physician Assistant voor een georganiseerde en adequate uitvoering van het (eigen) werk en levert hij een bijdrage aan de coördinatie en continuïteit van medische zorgprocessen.

Beschrijving rol

De PA organiseert het medisch zorgproces en zijn eigen werkzaamheden. De PA is in staat verdere diagnostische en therapeutische zorg te delegeren aan een andere professional. Daarbij past de PA de uitgangspunten van kwaliteitszorg, zijnde het bewaken, bevorderen en waarborgen daarvan, toe in de praktijk.

Kerncompetenties

De Physician Assistant is in staat om:

1. de eigen taken en werkzaamheden met betrekking tot de patiëntenzorg en met betrekking tot het eigen functioneren te organiseren en plannen, waarbij zowel de eigen mogelijkheden als de mogelijkheden van de organisatie waarin gewerkt wordt in acht genomen worden;
2. zorg te dragen voor coördinatie en continuïteit van de behandelingsprocessen in de zorgketen.
3. zich goed te informeren over maatschappelijke en politieke ontwikkelingen en de invloed hiervan op het Nederlandse gezondheidszorgsysteem en hiernaar te handelen;
4. medische zorg voor patiënten die zijn behandeld te organiseren en te coördineren.

<p>4. Samenwerker (<i>Collaborator</i>) (NAPA: Werken in en vanuit een organisatie)</p>
<p><i>Definitie rol</i></p> <p>De Physician Assistant werkt constructief en doeltreffend samen met anderen tijdens de uitoefening van het beroep.</p>
<p><i>Beschrijving rol</i></p> <p>De PA maakt deel uit van een multidisciplinair samenwerkingsverband. Daarbij is het van belang dat de PA samen kan werken ten behoeve van / ten dienste van besluitvorming en doelmatigheid van het zorgproces.</p>
<p><i>Kerncompetenties</i></p> <p>De Physician Assistant is in staat om:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. samen te werken en te overleggen bij het ontwikkelen, uitvoeren en evalueren van het (medische) beleid waarbij de mogelijkheden van andere disciplines en zorgverleners, waaronder mantelzorgers, optimaal worden benut ten gunste van de patiëntenzorg. Daarbij is het van belang dat de eigen deskundigheid en de deskundigheid van anderen bekend zijn en gewaardeerd worden; 2. de patiënt en diens naasten in de besluitvorming te betrekken en de mening van de patiënt en van andere zorgverleners in de behandelplannen mee te nemen en te respecteren; 3. bij te dragen aan effectieve interdisciplinaire samenwerking en ketenzorg en verantwoordelijkheid te nemen voor de continuïteit van zorg voor de patiënt; 4. actief te werken aan de samenwerking in het eigen team waarbij de grenzen van de eigen deskundigheid goed gekend en bewaakt worden, de vakgebieden van andere teamleden gekend en gewaardeerd worden, de meningen en rollen van individuele teamleden worden gerespecteerd, de eigen deskundigheid wordt ingezet ten behoeve van het team, en bijgedragen wordt aan een gezonde teamontwikkeling.

5. Onderzoeker (Scholar)

(NAPA: Professioneel handelen en beroepsontwikkeling)

Definitie rol

Als onderzoeker past de Physician Assistant de principes van Evidence Based Practice toe in de patiëntenzorg op diens medische werkterrein en zorgt voor kennisdeling hiervan.

Beschrijving rol

In de gezondheidszorg wordt in toenemende mate gewerkt volgens de principes van Evidence Based Practice. Physician Assistants streven er voortdurend naar hun deskundigheid te vergroten.

Daartoe moet de Physician Assistant middels wetenschappelijk onderzoek kunnen bijdragen aan Evidence Based Practice, hij of zij moet bevindingen uit wetenschappelijk onderzoek kritisch kunnen beoordelen op de relevantie daarvan voor de praktijk en hij of zij dient vorm te geven aan de eigen ontwikkeling daarin. Ook draagt de PA bij aan de scholing en voorlichting van collega's, andere professionals en patiënten.

Kerncompetenties

De Physician Assistant is in staat om:

1. bevindingen uit wetenschappelijk onderzoek kritisch te beoordelen op de relevantie ervan voor de medische praktijk en deze zo nodig ook toe te passen;
2. zelfstandig en / of in samenwerking (praktijkgericht) wetenschappelijk onderzoek op verantwoorde wijze op te zetten en uit te voeren;
3. probleemsituaties in de medische zorg te signaleren en om te zetten naar relevante praktijk gerichte onderzoeksvragen;
4. waar nodig voorlichting te geven en les te geven aan patiënten, hun familieleden, studenten, co-assistenten, andere zorgprofessionals en het publiek.

6. Gezondheidsbevorderaar (*Health advocate*)

(NAPA: Werken met en voor patiënten / directe patiëntenzorg; Professioneel handelen en beroepsontwikkeling)

Definitie rol

Als gezondheidsbevorderaar gebruikt de Physician Assistant zijn deskundigheid en invloed om gezondheid, welzijn en veiligheid te bevorderen van individuele patiënten, en in beperkte mate van gemeenschappen en bevolkingsgroepen.

Beschrijving rol

Naast de specifieke kennis van een medisch deelgebied heeft de PA ook kennis over algemene gezondheidsdeterminanten en weet hoe die een rol spelen bij het ontstaan en verloop van klachten en ziekten en bij herstelprocessen. Deze determinanten, waaronder leefstijlfactoren en sociaal-economisch status, worden door de PA actief meegenomen in het dagelijks beleid, gericht op behoud of stimulering van gezondheidsbevorderend gedrag. De PA kan actief screeningsmethoden toepassen.

Kerncompetenties

De Physician Assistant is in staat om:

1. de kennis over determinanten van gezondheid en ziekte toe te passen in de praktijk en mee te werken aan maatregelen die de gezondheid en veiligheid van individuen, bevolkingsgroepen en de samenleving bevorderen;
2. een gezondheidsgerichte benadering te integreren in diens medische praktijk om te komen tot een integrale zorgverlening;
- ~~2.3.~~ [preventieve maatregelen te treffen.](#)

<p>7. Professional (<i>Professional</i>) (NAPA: Professioneel handelen en beroepsontwikkeling)</p>
<p><i>Definitie rol</i></p> <p>De Physician Assistant (PA) streeft naar een doelmatige en efficiënte uitvoering van de beschreven beroepsrollen conform geldende ethische standaarden.</p> <p>De PA is daarbij autonoom en neemt verantwoordelijkheid voor het eigen functioneren en de eigen ontwikkeling.</p>
<p><i>Beschrijving rol</i></p> <p>Het beroep van de PA vereist de beheersing van een complex geheel aan kennis, vaardigheden en gedrag. De PA handelt integer en betrokken in overeenstemming met wettelijke bepalingen en volgens de hoogst geldende medische, ethische en juridische standaarden en volgens de normen van de beroepsgroep. Hij draagt bij aan de ontwikkeling van het beroep. In de huidige ontwikkelingen in de gezondheidszorg speelt kwaliteitszorg een steeds belangrijkere rol. Dit betreft zowel het voortdurend evalueren en bevorderen van kwaliteit op afdelingsniveau als het afleggen van verantwoording aan externe partijen. De PA toont initiatief bij implementatie- en veranderingsprocessen en draagt bij aan de aanpassing en/of ontwikkeling van standaardprocedures (protocollen, richtlijnen en standaarden).</p>
<p><i>Kerncompetenties</i></p> <p>De Physician Assistant is in staat om:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. op een eerlijke, betrokken en ethische wijze hooggekwalificeerde zorg te leveren, met aandacht voor de integriteit van de patiënt; 2. adequaat professioneel gedrag te demonstreren in gezondheidszorg, wetenschappelijk onderzoek en onderwijs; 3. geneeskunde te beoefenen op een ethisch verantwoorde manier, die de medische, juridische en professionele verplichtingen van een zelfregulerende groep respecteert; 4. op sterke en zwakke kanten van het eigen functioneren te reflecteren en daardoor sturing te geven aan het eigen leerproces en verantwoordelijkheid te nemen voor de eigen professionele groei, met als doel de levenslange ontwikkeling als professional; 5. zich toetsbaar op te stellen; 6. actief bij te dragen aan de ontwikkeling van het beroep; 7. de principes van kwaliteitszorg toe te passen in de multidisciplinaire praktijk.